

Dato: 12. juli 2022
Kontor: Nordatlantkontoret
Sagsbeh: Maise Biørn Jørgensen
Sagsnr.: 2021-490-0319
Dok.: 2396343

RESUMÉ

Forslag til lov om ændring af kriminallov for Grønland (Samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse)

Lovforslaget er udarbejdet som led i regeringens og Grønlands Selvstyres arbejde med at udvikle danske ansvarsområder i Grønland. Naalakkersuisut har i den forbindelse fremsat ønske om, at der indføres en samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse.

Formålet med lovforslaget er således at udvide anvendelsesområdet for kriminallovens bestemmelse om voldtægt. Det foreslås på den baggrund at ny-affatte § 77 i kriminalloven, så bestemmelsen tillige omfatter samleje eller andet seksuelt forhold med en person, som ikke har samtykket heri.

Efter den gældende bestemmelse i kriminallovens § 77, stk. 1, dømmes der for voldtægt, hvis gerningsmanden ved vold eller trussel om vold tiltvinger sig samleje eller andet seksuelt forhold, jf. nr. 1. Derudover dømmes der for voldtægt, hvis gerningsmanden skaffer sig samleje eller andet seksuelt forhold til en person, der befinder sig i en tilstand eller situation, i hvilken den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen, jf. nr. 2. Der dømmes endvidere for voldtægt, hvis gerningsmanden har samleje eller andet seksuelt forhold til et barn under 12 år, jf. stk. 1, nr. 3. Efter § 77, stk. 2, dømmes der desuden for voldtægt, hvis gerningsmanden skaffer sig samleje eller andet seksuelt forhold ved ulovlig tvang, jf. § 91.

Med lovforslaget foreslås det, at det fremover tillige skal være kriminaliseret at gennemføre samleje eller andet seksuelt forhold med en person, som ikke samtykker heri, og at et samtykke skal gives frivilligt og være udtryk

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

for den pågældendes frie vilje, bedømt ud fra omstændighederne ved den konkrete situation.

Samtykke kan komme til udtryk gennem ord eller handling. Der stilles ikke krav om, at samtykke skal være udtrykt direkte eller i øvrigt på nogen bestemt måde. Samtykke efter voldtægtsbestemmelsen skal således vurderes uformaliseret og ud fra en konkret og samlet vurdering.

Samtykke i seksuelle relationer kan komme til udtryk på forskellige måder og i forskellige former.

Der må som udgangspunkt være en formodning for, at en person, der samtykker i et samleje eller andet seksuelt forhold, ikke blot forholder sig helt passivt, men deltager i et eller andet omfang.

Handlinger, der kan være udtryk for et samtykke til samleje eller andet seksuelt forhold, vil f.eks. kunne være kys, berøringer, nydende lyde eller relevante bevægelser, f.eks. at man vender sig mod den anden person, selv hjælper til med at tage sit undertøj af, udfører samlejebevægelser eller lignende.

Om der er samtykket i et samleje eller et andet seksuelt forhold beror på, om personen deltager i den seksuelle handling af egen fri vilje. Det afgørende er, at personen har haft mulighed for at tage stilling til, om vedkommende vil deltage heri.

Det er personernes adfærd umiddelbart i sammenhæng med og på tidspunktet for samlejet eller det andet seksuelle forhold, som er afgørende for vurderingen af, om der foreligger samtykke. Flirtende adfærd, kys tidligere på aftenen, eller det forhold, at en person er gået med en anden person hjem, kan ikke i sig selv anses som samtykke til et samleje eller andet seksuelt forhold.

Et samtykke må – navnlig ud fra retssikkerhedshensyn – vurderes objektivt ud fra oplysningerne om personens deltagelse i den seksuelle handling, herunder personens ord og handlinger, og ikke ud fra personens indre overbevisning. Dette indebærer f.eks., at en person, som efter sin indre overbevisning ikke ønsker et samleje eller andet seksuelt forhold, men som alligevel vælger at gå med til samlejet, vil skulle anses for at have samtykket deri.

Forståelsen af »samleje« forudsættes ikke ændret med forslaget. Samleje vil således som efter gældende ret omfatte vaginalt og analt samleje.

Forståelsen af »andet seksuelt forhold« forudsættes heller ikke ændret med forslaget. Andet seksuelt forhold vil således som efter gældende ret efter omstændighederne eksempelvis kunne omfatte oralt seksuelt forhold, kys mv. på kønsdele, indføring af fingre eller genstande i skede eller anus og manipulation af kønsdele.

Som en konsekvens af ændringen i § 77 foreslås en ændring af § 79.

Det foreslås, at lovændringen træder i kraft den 1. juli 2023.